

Kiadóhivatal:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számítással, díj-szabás szerint

Megjelenik minden szombaton

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor.
negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítók,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs JANOSITS KÁROLY.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: BODNÁR ISTVÁN.

Egyes szám ára 20 fillér.

Kossuth Lajos mauzoleumánál.

Egy babérlevél fekszik előttem. Az Ő koporsójáról való, amikor 15 esztendővel ezelőtt a nemzet hálás kegyelete hazahozta szomorú hontalanságából.

Állomástól-állomásig sorfalat állt a nép, levett kalappal, szent áhitattal, ünnepi ruhában. Zászlódisz, földig koszu volt az egész vonat, virág nem maradt letarolatlanul, szem nem maradt szárazon, amerre hozták. S diadalut volt inkább az útja, mint gyászpompa, avagy — temetés. Nem a halott Kossuth Lajos jött haza, de az örökölő, millió meg millió ember sortala között így vonult ő be a halhatatlanságba, a magyar nemzet szívébe, ebbe a márványnál szebb és tartósabb, örökidőkre szóló élő, eleven pantheonba.

Ily egy szív, egy lélek talán még soha sem volt ez az ország!

Leomlottak a pártkeretek, a társadalmi osztályok tövisből font elválasztó élő sövényei, a vallás, a hit különíléseinek szeges drótkerítései. Ez a nagy halott összehozta az — élőket. S ha csak párnapra is, elsimitotta az ellentéteket. Oh, ha akkor jön az a — ma is hasztalanul várt pálmalevél, talán más volna ma ennek a nemzetnek a sorsa. A kiengesztelődés teljességének akkor elszalasztott alkalma érezteti talán még ma is nemzetrontó átkát. A trón és nemzet között tátongó nagy űrt nem szélesíthetnék, nagyobbíthatnák még ma is galád orvizek, vérszemet kapott kapzsi, rossz szomszédok. Nem nyelte volna el e széles árok a nemzet legjobbjait, nem borítaná a

parlamenti küzdőtér porondját a magas politika malomkövei közt megörölt fényes tehetségek, lehengerelt politikai s társadalmi nagyságok eltemetetlen holtteste... A nemzet és király közti teljes bizalom, sok félreértésnek vagy meg nem érteni akarásnak vette volna élet; kiverte volna méregfogát a most ránk agyarkodó sok-sok viperának, a nyakunk köré tekergőző nemzetiségi kérdések fojtogató tengeri kigyójának, elmaradt volna sok nyomor és szenvedés s ma már pirkadnának az egymás megértésének áldásos gyümölcsei. Szilárdabb alapon nyugednék a trón. Nagy céljainak, nemes hivatásának élhetne ez a nemzet, gyarapodhatnák, gazdagságban, vagyonban, fényben. Nem fogyott volna el a várakozásban türelme, hogy idő előtt kapkodjon, sőt csapkodjon a gyümölcs után, amely még teljesen meg nem ért. Mintegy magától hullott volna ölünkbe mindaz, amiért most epedünk, vágyunk, amiért gyűlöljük, gyalázzuk, mérejük, gyilkoljuk egymást, gyűlölködünk magunkat, erősítjük s már is az elcsúszás lehetőségét kihívóvá, elbizakodottá tettük magunkat...
Ime, mit tett egy le nem szakított pálmalevél, vagy még inkább mit tett a mi rövidlátásunk, elvakult önbizalmunk! Tizenöt esztendő alatt annyi bünt követtünk el önmagunk ellen, hogy legalább is ötven teljes év kell hozzá, amíg levezeljük...
S milyen más ez a mostani temetési ünnepünk, mint volt az akkori.

Körülálljuk most is Kossuth Lajosnak megszentelt hamvait, országos pompával visszük uj, végleges pihenő helyére, de nem

azzal az egységes, szent, kegyeletes érzellemmel, hazafias megilletődéssel.

Ott van most is a nemzet, de — darabokban. Vagy nincs is ott, mert csak fényes diszmagyar ruhák vannak ott s gyűlőködő, egymásra sanda, fürkésző tekintettel néző emberek, politikai frakciók.

A szárnyas geniuszos, remekbe készült mauzoleum messze kimagaslik a többi síremlék közül, méltó Kossuthhoz, ki — több fejjel magasabb volt mindannyiunknál. De a braziliai onksz márványból faragott gyönyörű szarkofág alatt mintha nem várna oly nyugodt, csendes pihenés a nagy halottra? A szarkofág négy sarkán levő egy-egy hatalmas áldozati edényben szomorúan lobognak a kékes-zöldes lángnyelvek. Nagyobb a füstjük, mint a lángjuk ezeknek is, akárcsak a mai kegyeletes érzésnek, lélekből előtörő áhitatnak.

Én nem hiszem, hogy ez a pihenő nagy ember, lelki szemeivel ne látná mi történik körülötte s az egész országban. Hogy ne látná az emberek kicsinyes lelkét, kapzsi önzését, hatalomért tülekedő harcát. Nem csodálnám, ha megismétlődne a gongolom, Szent Lászlóról szóló legenda, amely azt tartja, hogy a mikor a szent király koporsóját felnyitották, valami balzsamszerű, édes-illatos olaj között találták fekvőben. Én azt hiszem Kossuth Lajos — könnyek között pihen, mert a hon kétségbeejtő, vigasztalan állapotai felett égető könnyekkel sirta tele koporsóját...

Vagy talán nem is így van? Az ő nagy, lehetetlen nem ismerő lelke talán még sem látja ilyen sivárnak a valót, ilyen vigasztalannak

TÁRCA.

A szerelem.

Ha szeretsz: szerettek.
Ha gyűlölsz: imádlak.
Kergess el! Megtérek.
Atkozz el! Megáldlak.

Ölj meg! Felébredek.
Temess: Feltámadok.
Elitélisz?! Én neked
— Száz kegyelmet adok...

NÉMETH PÁL.

Képek a multból.

V. ●

A laskóiak ajándéka.

Irta: V. Fejes György.

Az élet nemcsak a jelenben, hanem a multban is olyan, mint egy kaleidoskop. Ha végig tekintünk benne: a legváltozatosabb események kerülnek elő s bebizonyul azon tapasztalaton nyugvó jellemzés, hogy ha nem is paradicsom, de nem is éppen siralom völgye! — A létért való küzdelem, a sors mostohasága mellett derültebb képek is kínálkoznak olykor s az emberi természet sokféle árnyalatát enyhíteni vannak hivatva annak nemes tulajdonságai!... Nemde jól esik lelkünknek, ha olyan körülmények jönnek

tudomására, amelyek a szeretet és hálás visszaemlékezés eredményei; amelyek ép oly értékesek, ha akár velünk, akár másokkal szemben teljesítették is azokat!... Mert hiszen erény számban megy mindkét esetben!

A reformátorok viszontagságos élettörténetében Skariczánál van egy ilyen kedves jelenet megörökítve, egy szűk szavu feljegyzésben, melynek bővebb megismertetése lesz célja jelen cikkemnek. — A megtisztelt egyén Szegedi Kis István ráckevei lelkész, a megtisztelők pedig a laskói hívek voltak az Úrnak 1564 ik esztendőjében!

— Hogyan kerül össze ez a két, egymástól oly messze eső község?...

— A történeti összefüggés elvezet reá bennünket.

Szegedi Kis István ugyanis előbb laskói pap volt Baranyában. Tolnáról került oda 1554. évben, Sztárai akkori püspök ajánlatára. Nagy ünnepélyességgel avatották föl hivatalára, ahol ugy tudományossága, mint rendkívüli buzgó munkássága elismerésül közakarattal egész Baranya generális szuperintendensül nyilvánított „doktori“ címmel, életének 49-ik évében.

Laskó különben régi nevezetes hely. Még mikor eleink az ő hitet is követték, már akkor említve van (1200 körül); sőt a rómaiak korában mint „megerősített castrum“ állott fenn, amit bizonyítanak még most is a nagyobb esőzések által a templom dombjából kimosva előkerülő gyakori emlékművek, különösen Nagy Konstantin idejéből és a „Légió II.“ jétszű téglák. — A reformációnak egyik ősi fészke; többször

püspöki székhely (pl. Hercegsszöllösi Gáspár 1593 ban, Pathai Sámuel rektorsága 1617-ben). Ma is virágzó község a Duna és Dráva szegletében, termékeny határral, halban bőséges holt vizekkel, több mint 1000 református lakossal. — Nagy temploma egy régi mesterséges dombon áll és messze ellátszik a sík vidéken. Lakói vagyonos magyarok, kik híres vadászok és lótenyésztők.

Itt működött tehát elismerésre méltóan az említett reformátor, nemcsak a templomi igehirdetéssel, de az iskolában való tanítással is. Mindezzel azután még a környékbeliek előtt is páratlan becsültetésben, szeretetben részesült. — Valósággal rajongtak érte, a messze távolból is fölkeresték ajándékaikkal polgárok, nemcsak mánások! Négy éven át tartott ezen itt működése s 1558 ban a laskóiak nagy bánatára Kalmácsára költözött; majd később 1563-ban Ráckeve városa nyerte meg lelkészül, ahol be is végezte áldásos életét 1572 május 2-án; gyászbeszédet Skaricza mondván fölötte, aki hálából életét is megírta.

Meghallván a laskóiak volt kedves papjuk fogságból való kiszabadulását és Ráckeveire jutását, elhatározták, hogy egy tisztelgő küldöttséggel fölkeresik; hogy pedig ne üres kézzel menjen a deputáció — valamelyes ajándékkal is kedveskedjenek számára! Halászatot rendeztek tehát a hívek a Duna kiöntéses helyén s fogásuk szerencsés lett, amennyiben a sok hal között egy feltűnő, szokatlan nagyságu (11 fontos) „csuka“ került a hálóba. — Azonnal készen voltak a tervvel, hogy azzal lepik meg Szegedit

a jelent! Tudja, hogy megpróbáltatásokon kell átmenni a nemzetnek, ha élni akar.

Hisz az ő gyűlöletet olvasztó, lelkeket megacélozó, sziveket egybeforrasztó csodatevőereje kétszer már összehozta a nemzetet.

Először a nagy hajnalhasadáskor, amikor »mindnyájunknak el kellett menni«, másodsor, amikor »mindnyájan elmentünk«, mert »kellett«, mert vitt a szívünk mély, kegyeletes érzése. S talán most harmadszor is csodát tesz, amikor sirjából ime kikelve, lelkenek nagy szomorúságára a visszavonást, egyenletlenséget, az egymást gyilkoló gyűlöletet, — ezt a magyar átkot találja itt, minden felé.

— Nagy szellem, áldott szent lélek, szállj meg tehát a gyűlölködő sziveket, ihleld meg a lelkeket. Csitítsd el a fórumon tülekedő kis emberek nagy hangját, egymást tulüvöltő csataordítását. Szűnjék meg e házában az egymásra licitálás. Legyen mindenki egyforma jó hazafi, de ne legyenek »jobbak« »legjobbak« sőt »legeslegjobbak«. Ez a nemzet ezer esztendő alatt beleláradt a harcba, egyszer valahára már — *dolgozni*, vagyis — *élni* akar. **B.**

VÁROSI ÉLET.

Szekszárd virilistái. A város választás alá nem eső képviselőinek 1910. évi névjegyzékét a dr. Szentkirályi Mihály polgármester elnöklelte alatt Török Béla, dr. Beöthy Károly és dr. Martin József tagokból álló küldöttség f. hó 23-án és 24-én tartott ülésein állította össze. A küldöttség a névjegyzéket következőképp állapította meg: rendes tagok: Alapítványi uradalom 7656-42, dr. Hangel Ignác 1813-36, dr. Leopold Kornél 1509-52, Tóth Károly 1420-90, báró Schell Józsefné 1341-75, dr. Káldi Gyula 1242-12, Májor János 1137-29, dr. Dragits Imre 998-46, dr. Pirnitzer Béla 881-60, Szekszárdi Kaszinó 874-80, dr. Spányi Leó 846-72, Adler N. János 818-41, dr. Albers Rezső 770-60, Ujfalussy Imre 776-62, Pirnitzer Antal 733—, Pirnitzer Manó 732-99, Schmideg Mór 731-61, Ágoston István 702— Szabó Ferenc 658-56, Szeghy Sándor 642-90, dr. Martin József 642-72, dr. Steiner Lajos 612-32, dr. Abay János 608-96, Török Béla 589-16, Örfly Lajos 586-44, Leopold Sándor 568-37, Kiss Károly 564-24, Bodnár István 564-56, dr. Fent Ferenc 559-56, Stockinger János 537-10, özv. Fördös Vilmosné 529-80, Szondy István 525-26, Schulez Gusztáv 524-82, dr. Heregh Gyula 516-80, Stann István 513-82, Boda Vilmos 499-72, Singer Viktor 496-92, dr. Szász Endre 495-08, László Lajos 484-28, dr. Horvát Jenő 480-42, Hirschfeld Mór 474-98,

A küldöttség gondjaira bízta tehát a nagy halat, hogy vigye magával Ráckevére. — Még egy verselő atyafi „rigmust“ is készített mellé, mely így szólt:

„Im küldjük ez csukát
Jó urunk, hü szívvel,
Vegye környül majdan
Török borsos izzel
És ha elköltésnél
Sor jön poharakra:
Gondoljon reánk is,
Az Laskóiakra!“

Már magában véve a hosszas utra való vállalkozás is nagy áldozatkészségül számíthatott s mellé még ilyen szíves megemlékezés — bizonyára örömet ébresztett! A deputáció szerencsésen meg is érkezett s az ajándékot a viszontlátás jóleső érzelmei között a honmaradottak köszöntésével át is adta a lelkipásztorának. — Szegedit mélyen meghatotta az esemény s legott egybehivatván meghittebb barátait, a halat elkészítteté és így társaságban el is költötték kedélyes hangulattal; a derűtséget fokozták még azzal is, hogy Skaricza a jelen voltak tapsai közt a nagy halat lerajzolta a pitvar falára!... A küldöttség két napi ott tartózkodás után visszaindult a látogatás kedves emlékével.

— Ime, ez volt a baranyai hívek ajándéka, melyet még a történeti feljegyzések is megörökítették. Vajjon a laskói derék utódok emlékeznek-e még rája?!

Kamarás Béla 464-96, Leopold Mihály 460-56, dr. Hilbert István 459-94, dr. Beöthy Károly 451-84, Mehrwerth Ferenc 444-20, Salamon Ármán 443-38, Reichl Sándor 441-81, Róth Ferenc 440-40, özv. Salamon Lipótné 438-68, Leicht Lajos 438-29, Schlézinger Ignác 498-21, Kunczer János 436-80, özv. Simontsits Béláné 434-80, Molnár József 428-54, Mehrwerth Lajos 400-18, dr. Tanárky Árpád 398—, dr. Müller Ferenc 393-88, Tarlós János 383-52, Tóth Gyula 380-56, dr. Majer Gyula 377-36, dr. Gulyás József 371-44, Fissshof Mór 370-78, özv. Fejős Imréné 370-10, dr. Komáromi Gyula 363-72, Népbank 366-36, dr. Kramolin Gyula 327-92, Antal Pál 325-42. — Póttagok: Reichl Ármán 322-20, Fejős Károly 320-02, Csepke Gábor 317-72, dr. Haidecker Béla 314-76, Pécsi János 313-84, Szász Antal 305-29, Toth Ödön 303-83, Haspell József 301-15, Mozsai Sándor 295-68, Ettenberger Lajos 279-60, Grünfeld Miksa 278-92, Hirschfeld Ignác 276—, Fleischer Ödön 271-14, özv. Martin Ferencné 261-76, Frei János Takler 257-39, Ludvig Károly 256-60, Haypál Sándor 252-60 korona.

— **Városi közgyűlés.** Szekszárd r. t. város képviselőtestülete f. hó 27-én, d. u. 3 órakor, a városház közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart. — Tárgysorozat: 1. A választás alá nem eső képviselők névjegyzékének kiigazítására választott küldöttség jelentésének bemutatása. 2. A tanács előterjesztése a Perczel Mór szobrára adomány megszavazása iránt.

Villamos állomásjelző.

A vonatot használó közönségre nagy jelentőségű találmányt szabadalmaztatott a napokban egy genialis, fiatal honvédtiszt. Az elmés találmánnyal nemcsak a dolog közérdekű voltánál fogva foglalkozunk, hanem azért is, mert a feltaláló vármegyénk fia s így a feltaláló dicsőségét a vármegyénkire is hárul valami fény.

A feltaláló Purth Lajos, a m. kir. soproni 2. gyalogezred hadnagya, Purth Adolf vezényelő fia s találmányának célja az, hogy az állomás közönséget állandóan tájékoztassa arra nézve, hogy a vonat mely állomás felé közeledik és ez által az a bizonytalanság és lárma, mely a vonatvezető meg nem értett kiküldetési képesét keletkezik, elkerülhető legyen. Ezen a célon túl nagy szolgálatot tesz a találmány az állomásokon rövid ideig tartózkodó gyorsvonatok utazó közönségének, különösen éjjel és kivált azóta, amióta az állomásokra érkezés előtt nem adnak sípjelet.

A találmány szerint a kocsis szakaszban elhelyezett készüléken egy kis tábla ugrik ki, amely jelzi a közelebbi állomás nevét és az időtartamot, amennyi ideig a vonat az állomáson időzik. (Sárbogárd — 1 perc.)

A kocsis szakaszaiban elhelyezett összes jelzőkészülékek működtetése egy központból, a vonatvezető fülkéjéből történik, ahol villamos átkapcsoló szerkezet van elrendezve.

A vonatvezető, amikor a vonat állomáshoz közeledik, egyszerűen megnyom egy villamos gombot és erre minden kocsiban megtörténik a jelzés.

A készülék főrésze a kapcsoló, két tengelyen forgó dob és a jelzőszalag. Az átkapcsoló emeltyű az utvonal menetirányának megfelelően két állásba hozható és e szerint az emeltyű különböző állásánál az utvonal állomásainak neveit mutató jelző szalag egyik dobról a másikra és viszont göngyölődik. A jelezni kívánt állomás nevének kiugrása után a vonatvezető az áramkört megszakítja, minek következtében az összes bekapcsolt jelzőkészülékek nyugalomban maradnak.

Az esetben, ha a jelzőkészülékkel ellátott vasuti kocsit más utvonalon akarják használni, a tengelyekre a másik utvonal állomásainak neveivel ellátott szalaggal felszerelt dobokat lehet alkalmazni.

A szerkezet előállítására olcsó, igen egyszerű és nagyon könnyen kezelhető.

A találmány iránt vasuti körökben igen élénk érdeklődés mutatkozik a külföldi államok részéről is és különösen Anglia, Franciaország és Svájc nyilvánítanak nagy érdeklődést.

Felkérjük lapunk előfizetőit, hogy minden egyes lapszám elmaradását tudatni szíveskedjenek, hogy a m. kir. postalgazgatósághoz lapunk hiányos kézbesítése miatt jelentést töltsenek.

A m. kir. postatakarékpénztár intézménye.

— Felolvasta a „Tolnamegyei Általános Tanítói Egyesület“ október hó 21-én tartott közgyűlésén: **Dr. Dencz Ákos** miniszteri segédtitkár. —

*Nagyságos Elnök Ur!
Mélyen tisztelt hallgatóság!*

A kereskedelmi kormány a múlt év folyamán elhatározta, hogy a m. kir. postatakarékpénztár, az államnak ezen egyetlen szociális jellegű pénztárat a nép minél nagyobb rétegeiben és köreiből ismertetni fogja. Az okot erre az adta, hogy a postatakarékpénztárt az igazgatóság kezdeményezésére Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter több nagyfotosságu új üzletággal bővítette ki. E célból határozatba ment, hogy mindazon vezető körök és tényezők, akik a néppel hivatva vannak érintkezni, annak gondolkodásmódjára és nevelésére befolyást gyakorolnak, megkerestessenek és az intézet propagálása érdekében felszólíttassanak. E végett megkereste a postatakarékpénztár az ország gazdakörét, jegyzői egyesületeit és valamennyi tanítókörét. Ezeket kívül felhívást intézett ugy a középis-kolai, valamint a különböző katonai hatóságokhoz is.

Valamennyi megkeresett testület és fél a legnagyobb készséggel felelt meg a postatakarékpénztár felszólításának s részben saját maguk igyekeztek a hatáskörükbe eső néppel a postatakarékpénztárt megismertetni, részben pedig tömegesen keresték meg a postatakarékpénztár igazgatóságát avégett, hogy az intézmény ismerettségére egyes alkalmakkor kebeléből küldene ki külön szakelőadót. Főleg a tanítótestületek és egyesületek, vidéki és járási körök voltak azok, amelyek elismerve a kérdés nagy jelentőségét, tömegesen keresték fel a postatakarékpénztárt avégett, hogy saját maga küldjön tisztviselőt a helyszínére.

Midőn Tolnavármegye tanfelügyelősége részéről a hasontárgy megkeresést kézhez vette a postatakarékpénztár, az intézet igazgatója a legnagyobb készséggel igyekezett annak eleget tenni. Tette ezt annál is inkább, mivel a postatakarékpénztár érdemes igazgatóját e vármegyéhez már a szülőföldnek kedves emléke is fűzi. Mielőtt tehát felolvasásomra rátérnék, első sorban is annak a kedves kötelezettségemnek kívánok eleget tenni, hogy Tolnavármegye általános tanítóegyesülete részére, a postatakarékpénztár igazgatójának, dunaföldvári dr. Halász Sándor miniszteri tanácsos ur ömeltóságának üdvözlét átadjam.

Ezekután rátérek felolvasásom tulajdonképeni tárgyára, a m. kir. postatakarékpénztár intézményének ismertetésére s kérem az igen tisztelt hallgatóságot, hogy ehhez szíves türelmével és figyelmével megajándékozzon méltóztassék.

A m. kir. postatakarékpénztár intézménye.

A kezdetleges ember kevéssel beérte és megelégedett azzal, amit a természet neki az évszakok változása szerint nyújtott. Mindamellát a tapasztalás és szükség korán rávitte annak felismerésére, hogy bizonyos életszükségeit nem mindig s nem közvetlenül szállítja neki a természet s hogy ha élelmi avagy ruházati szükségletét mindenféle körülmények közt biztosítani akarja, azokról előre kell gondoskodnia oly időben és olyan alkalmakkor, amidőn ebbeli szükségleteinek megszerzése a legkönnyebb. Az ember tehát rájött arra, hogy akkor, amikor valamiből kisebb-nagyobb mérvű fölöslege van, abból tegyen el arra az időre, amikor ahhoz egyébként nem juthat, még pedig annyit, amennyire előreláthatólag saját és övéi létfenntartására feltétlen szüksége lesz. Egyszóval megtanult spórolni, takarékoskodni.

Amikor az idők folyamán a terménygazdaság helyét a pénzgazdaság foglalta el, vagyis amikor a pénznek mint értékmérőnek általános beszerzési képességű természete lépett előtérbe, termény, iparcikk, stb. helyett pénzt kezdett az értelmes és előrelátó ember megtakarítani, mert pénzzért mindennemű természeti szükséglete beszerezhető lévén, egyáltalán nem, vagy már csak részben állott fenn annak szüksége, hogy élelmi-szereket, ruházatot fentartásának eszközeit közvetlenül halmozza fel és takarítsa meg.

A készpénz azonban egyfelől nagyon könnyen eltulajdonítható, másfelől éppen mindent pótló természeténél fogva igen keresett cikk lévén, pénzbeli feleslegét senki sem tartja szívesen otthon ládájában elzárva, hanem azon van, hogy

azt egyrészt biztos, hozzáférhetetlen helyen helyezze el, másrészt kellőleg hasznosítsa, kamatoztassa.

E célt vannak hivatva szolgálni az ugynevezett pénzügyintézetek s főként a takarékpénztárak, értve alattuk oly intézményeket, amelyek különböző (részvénytársasági, szövetkezeti stb.) alapon létesülve, részint a befizetett alaptőke, részint a vezető személyekbe vetett bizalom alapján — egyéb felolvasásom körébe nem tartozó célok mellett — tőkék gyűjtésével és gyarapításával foglalkoznak.

Ugyanezen cézzal létesítette az 1885. IX. törvénycikk a m. kir. postatakarékpénztárt, amikor az első szakaszban kijelenti: „A magyar korona területén magyar királyi postatakarékpénztár cég alatt a kereskedelmi miniszternek alárendelt állami kezelés és jóállás alatt álló takarékpénztár állítatik fel, melynek székhelye: Budapest. A m. kir. postatakarékpénztár a betevők által befizetett betétösszegeket gyümölcsözőleg kezeli, visszafizetéseket teljesít és általában végzi mindazt, amit a jelen törvény és az annak alapján kibocsátandó miniszteri rendeletek feladatává kitűznek.”

Postatakarékpénztárak alatt tehát oly állami központi intézetek értendők, melyek feladata az ország postahivatalainak közreműködésével azon megtakarításokat, melyek részint esélyességükkel, részint pedig szétszórtságuknál fogva termékeny kihasználásra alkalmatlanok, összegyűjteni, biztosan és gyümölcsözőleg kezelni és a betevőknek kívánságukra ismét visszafizetni.

Most már három olyan kérdésről kívánok szólni, amelyeket a laikusok rendszerint fel szoktak vetni. Az egyik, hogy mi indította az államot arra, hogy a fentebbiek szerint meghatározott állami takarékpénztáraknál éppen a postaintézmény közreműködését vegye igénybe? A másik, hogy melyek azon különleges előnyök, amelyeket a postatakarékpénztár a magántakarékpénztárakkal szemben nyújt? A harmadik, hogy jogosult-e a főleg régebben hangoztatott azon panasz, mely szerint a postatakarékpénztár a magánintézeteknek konkurenciát csinál?

Az állami takarékpénztárak körül a posta intézménynek felhasználására az államokat általában s jelesül hazánkat a postahivatalok elterjedtsége, illetve nagy száma, a postáknak a felek részéről ugyyszólván a nap egész folyamán való igénybe vehetése és a hivatalok egyforma szervezete vezette. Lássuk tehát a kérdést közelebbről.

A postaintézmény a postai üzlet kiterjedése, főleg a pénzküldeményekre és különösen egyes pénzküldési formák, nevezetesen a postalványok, utánvételek, postai megbízások stb. már magukba véve igazolják a postaintézmény rátermettségét oly összegek elfogadására és illetékes helyükre való eljuttatására melyek takarékpénztári betétekül bizatnak rá. Azonkívül postahivatal csaknem minden községben van, hálózata a legelrejtettebb vidékekre is kiterjed. A kis ember nem kénytelen időt és költséget igénylő utat tenni a takarékpénztár székhelyére, hiszen a postahivatal megtalálja a maga falujában.

E mellett a postahivatalok csaknem az egész napon át nyitva vannak, tehát bármikor felkereshetők betétek berakása, vagy azok visszavétele céljából.

A postahivatalok teljesen egyforma szervezete a kezelés egyszerűsítését teszi lehetővé s a pénzeknek a vasuton való rendszeres szállítása véget vet a betétek helyi lekötöttségének.

Vége azon állandó viszony, mely a postahivatalok és a lakosság közt fenn áll, szintén nagyon alkalmas arra, hogy minél több betevő és betét szerzettessék.

Világos tehát ezekből, hogy az államot csak célszerűségi szempontok vezették a postahivatalok igénybevételeire s hogy az állami takarékpénztár forgalmának lebonyolítására a hatóságokat, jelesül az adóhivatalokat, jegyzősegeket stb. is épp úgy felhasználhatta volna, ha az előbb vázolt előnyök éppen a postahivatalok mellett nem szóltak volna. Minthogy azonban a forgalom lebonyolítására a posta kinálkozott legalkalmasabbnak, így tehát a postahivatalokat, mint a postatakarékpénztár ügynökségeit, helyesebben közvetítő hivatalait, kapcsolják be a takarékoság szolgálatába. Látszólag a postatakarékpénztárak a postaintézmény kiegészítő részei, pedig lényegesen elütő feladatot látnak el és a postaintézménynek semmi befolyása sincs a takarékbetétek nyilvántartására, gyümölcsöztetésére és őrzésére.

Igy van ez a m. kir. postatakarékpénztárnál is. Ezen intézmény — mint a törvény idézett §-ából is kitűnik — egy teljesen önálló állami vállalkozás, mely a postaintézménnyel csupán ügyleteinek lebonyolítása tekintetében áll összeköttetésben, de annak, illetve a postaigazgatásnak semmiféle tekintetben alávetve nincs, hanem ellenkezőleg, a postatakarékpénztári külső szolgálat közvetítésével megbízott postahivatalok egyuttal a postatakarékpénztár közvetítő hivatalait képezvén, e minőségükben az ezen szolgálatot illető minden ügyekben a postatakarékpénztárnak vannak közvetlenül alárendelve és az ettől nyert utasításokat vonakodás nélkül, felelősség terhe mellett teljesíteni tartoznak.

Netán felmerül minden panasz orvoslásáért, bárminő felvilágosításért, tehát az érdekeltek nem a postaigazgatóságokhoz, hanem a budapesti m. kir. postatakarékpénztár igazgatóságához kell hogy forduljanak, amely bárkinek is a legkészségesebben áll rendelkezésére.

Attérve azon előnyökre, melyeket az állami kezelés és jóállás alatt álló postatakarékpénztár nyújthat a magán takarékpénztárakkal szemben, ezeket a következőkben csoportosíthatom:

1. A feltétlen biztosság és állami szavatosság. A postatakarékpénztári betétekért ugyanis az állam teljes szavatosságot vállal úgy, hogy a betétek biztosságát mindaddig, míg maga az állam fizetéseképtelenné nem lesz, — ami pedig manapság kizártnak tekinthető, — veszélye egyáltalán nem fenyegeti. Minthogy a betétekért az állam felelős, az intézmény biztosságát még az a körülmény sem érintheti, hogy ha például minden betét felmondatnék, mert az állam ez esetben is nemcsak a tényleg befizetett tőkét, hanem ezen felül az esedékes kamatokat is más rendelkezésére álló pénzekből akadálytalanul fizetni képes és köteles.

2. Kiváló előnye a postatakarékpénztárnak, hogy oly csekély összegeket is elfogad betétül, aminek más pénzügyintézetek nem tartanak érdemesnek az elfogadásra. Az az 1 korona, mely nálunk minimális betétösszegül van megállapítva, a magántakarékpénztárnak ugyanolyan kezelési munkát és költséget okozna, mint a minőt egy 100.000 koronás betét, minélfogva a magántakarékpénztár, mely elsősorban a saját hasznát keresi és nem szociális célokért küzd, nem találja érdemesnek, hogy ily csekély összegek gondozását magára vállalja. Ellenben a postatakarékpénztár nem a saját érdekét keresi, hanem főcélja a csekély keresetűek fillérjeinek összegyűjtése, a takarékosági hajlam fejlesztése; felkeresni igyekszik a legtávolabbi zugban élő egyént, hogy netán összekuporgatott filléreinek biztos elhelyezést és haszonhajtó gyümölcsöztetést szerezzen.

3. A további kedvezmények közt az első helyet foglalja el az a törvényes rendelkezés, hogy a postatakarékpénztárnál elhelyezett betéteknek csak 2000 koronát meghaladó összege foglalható csak le, míg a 2000 koronán aluli összegre — kivéve, ha bünvádi eljárás alapján történt a lefoglalás — sem bírói, sem közigazgatási uton végrehajtás nem vezethető és a betétkönyvecskére harmadik személy részéről megtartási jog nem érvényesíthető, vagyis 2000 korona erejéig a netán zálogba vett betétkönyvecskét a tulajdonos beleegyezése nélkül idegen személy nem értékesítheti.

4. Kedvezményzámba megy a betétek adó- és illetékmentessége, a betevőknek az intézettel való portómentes levelezése, még ajánlás esetén is. Ezekhez a kedvezményekhez — mint nemkevesebb értékes — csatlakozik még a betétkönyvecské elvesztése alkalmával követett eljárás.

Amíg a magántakarékpénztárak könyvecskéi csak hosszadalmas bírói eljárás útján semmisíthetők meg, addig a postatakarékpénztári betétkönyvecské vagy egyáltalában nem nyilvánítottak semmiesnek, hanem helyettük új, az eredeti betétet feltüntető könyvecskét adnak ki, vagy rendszerint igen rövid tartalmú és teljesen díjmentes eljárás után nyilváníttják őket semmiseknek és állítják ki az új könyvecskét.

Már most önként következik azon 3-ik kérdés, hogy az említettek szerint nagy anyagi és erkölcsi erővel felruházott állami intézmény nem lép-e fel a magán takarékpénztárak oly versenytársaként, amellyel ezek a rendelkezésre álló eszközök korlátozott voltánál fogva versenyezni alig képesek?

Ez az aggodalom régebben tényleg felme-

rült, eredményeiben azonban alaptalannak bizonyult, mert Angliát kivéve, sehol sem észlelték a magántakarékpénztárak számának csökkenését, hanem ellenkezőleg mindenütt, ahol a postatakarékpénztárt léptették életbe, a magántakarékpénztárak száma szaporodott, a betétek pedig tetemesen növekedtek. Angliában sem a postatakarékpénztár működésének hatása alatt csökkent a magántakarékpénztárak száma, hanem a csökkenés az angol intézetek belső bajaira vezethető vissza.

A magánvállalkozásban az üzérkedési mozzanat a tulnyomó, az állam ellenben haszonra nem néz. Oly bankszerű üzletformákat, amelyek a magánvállalkozásnál meghonosulnának, a postatakarékpénztárak általában mellőzik. Viszont a magántakarékpénztárak eszközeik és kiterjedésük korlátolt voltánál fogva nem tekinthetők sérelmesnek, ha az állam az e célra legalkalmasabb postahivatalokat bizza meg a tőkegyűjtés munkájával, mely ily módon lehetővé válik oly vidékeken is, melyek mostoha viszonyok közt élnek és a közigazgatási szellem alkotta intézményeket nélkülözni kénytelenek. Ilyképpen az állam a takarékpénztári szolgálat tekintetében a külterjes jellegű működésre fektet sulyt és végső céljaiban inkább szociális, erkölcsi eredményeket kíván elérni; ellenben a magántakarékpénztár tevékenysége inkább belterjes jellegű és céljainak követésében a magángazdasági érdekek dominálnak.

Az állam az üzérkedés jellegét távol tartja magától az által, hogy kiválóan egész kis tőkéket gyűjt azzal a cézzal, hogy azok nagyobb összegre emelkedvén, azután a magántakarékpénztárakban helyeztessenek el, hol magasabb kamatot is kapnak, mert az állam szándékosan ad kisebb kamatot, épp azért, hogy e tekintetben se okozzon konkurenciát a magántakarékpénztáraknak. Ugyaníly cél vezet az államot, amikor a betétek összegét kamatozás tekintetében egy maximális határhoz köti, továbbá a betétkönyvecskéket is csak egy betétkönyvecskére korlátozza.

Összegezve tehát az eddig mondottakat, a postatakarékpénztár úgy jelentkezik, mint az állami takarékpénztári vállalkozás, melynek létezésére világszerte az a körülmény folyt be, hogy a magántakarékpénztárak részben számbeli, részben berendezési fogyatékoságuknál fogva azon érdekelt, hogy a kis emberek megtakarításainak nyujtsanak menedékhelyet, kiegyenlítői képessé, vagy hajlandók nem voltak.

Miután immár egy megközelítő képet igyekeztem nyújtani a postatakarékpénztár intézményének mibenlétéről s mielőtt rátérnék a postatakarékpénztári intézmény történelmi fejlődésének vizsgálatára, talán nem lesz érdektelen felemlítenem, miszerint mindazon államokban, ahol a postatakarékpénztár már meghonosult, gondoskodás tárgya volt és ma is az a törekvés, hogy a takarékoság ébrentartásán kívül oly köröket is bevonjanak a postatakarékpénztárak érdekébe, amelyek vagy egészen távolesnek a postahivatalok működésének körétől, vagy amelyeknél a közvetítés a postahivatalok körén is tulterjeszthető.

Igy keletkeztek az ugynevezett hajótakarékpénztárak. Ezek a hadihajókon működnek, szolgálatukat nem postaalkalmazottak, hanem a hadihajó kivezényelt tisztje, rendszerint a kapitány látja el, aztán partra szálláskor ejti meg a leszámolást az anyaintézettel.

Kiterjesztették a közvetítő szolgálatot az egyes államoknak külföldön, nevezetesen keleten működő postafiókjaira is. E révén az illető ország alattvalóinak mód nyílik arra, hogy a postafiók útján az anyaintézettel betéteket gyűjtessenek. Ilyen gyűjtőfókjai vannak Franciaországnak Konstantinápolyban, Salonikiban, Smirnában és Alexandriában. Olaszországnak szintén Alexandriában. A gyarmatokon Franciaországnak Algirban, Tuniszban, Tang-riben és Olaszországnak Tuniszban, Masszanában és Asszanában.

A postahivatalok közvetítésén tulterjeszkedő tőkegyűjtést hivatva teljesíteni a penny bankok, fillértakarékpénztárak Angliában. Hivatásuk, hogy a legcsekélyebb tőkét magukhoz vonzzák és annyira növeljék, hogy a postatakarékpénztári betétminimum e érése után azt az állami takarékpénztárnak beszolgáltassák. Továbbá Angliában, Belgiumban és Olaszországban a postahivatalokkal való összeköttetés révén az ugynevezett iskolai takarékpénztárak.

Ausztriában a faluzó postások útján, akik a postaforgalmi területen kívül eső helyeken lakóktól ideiglenes elismervény ellenében beszedik a betéteket és közvetítik ezeket, valamint a visszafizetéseket az illetékes postahivatalnál. Hasonló célt szolgálnak a gyári takarékpénztárak. Jelentőségük abban áll, hogy megkönnyítik az összeköttetést a munkás és a postatakarékpénztár között. Sok gyárban a gyári takarékpénztár felhasználása kötelező. Folyt. köv.

HIREK.

— **Bírói kinevezések.** A király Takács József pécsi kir. táblai tanácsjegyzőt Szekszárdra, Szász Károly ugyancsak pécsi kir. táblai tanácsjegyzőt pedig Dárdára albirónak nevezte ki. A kinevezéseket legközelebb fogja közölni a hivatalos lap.

— **Áthelyezés.** Kattauer Jenő posta- és távirtdagyakornok Szekszárdról Dombóvárra, Tenk Miklós segédtiszt pedig Zombolyáról Szekszárdra helyeztetett át.

— **Helyettesítések.** Rassoovszky Julián főszolgabíró a németkéri üresedésben levő jegyzői állásra Szóják Lajos böleskei II-od jegyzőt és a betegség folytán üresedésben levő dunakömlői jegyzői állásra Bauer Károly volt faddi helyettes jegyzőt rendelte ki, Szóják Lajos helyettesítésével pedig Béres Miklós böleskei s. jegyzőt bizta meg.

— **Kinevezés.** A pénzügyigazgatóság Kovrán György máriaradnai adóhivatali gyakornokot a paksi adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adóhivatali tiszté nevezte ki.

— **Kossuth hamvainak átvitele.** Kossuth Lajos hamvainak a Kossuth-mausoleumba való elhelyezése alkalmával rendezett gyászünnepen vármegyénk képviselőiben Apponyi Géza gróf, vbt. főispán, Simontsits Elemér alispán, Forster Zoltán főjegyző, Rassoovszky Julián paksi, Jeszenszky György báró gyönki és Nagy István dombóvári főszolgabírók, Fekete Ágoston tolnai prépost és dr. Döry Jenő szekszárdi szolgabíró voltak jelen. Vármegyénk országgyűlési képviselői közül Haimrikffy Pál, Rátkay László és Weber János jelentek meg az ünnepen.

— **A miniszter ajándéka.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a tolnavármegyei iskolák könyvtárai részére 240 drb. „Szövetkezeti Értekezések“ című művet küldött ingyen. Az átvételről elismervények küldendők a kir. tanfelügyelői hivatalba.

— **Áthelyezett káplánok.** Zichy Gyula gróf pécsi püspök a pécs-belvárosi plébániához Bödy István dunaföldvári káplánt helyezte át s ezen áthelyezéssel egyidejűleg Dunaföldvárra Magyar Béla laskafalui káplán áthelyezését rendelte el.

— **Jogositvány.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy Neiszler Zsófia és Bauer József a bonyhádi polgári leányiskolában a folyó tanévben taníthassanak.

— **A postapalota építési ügye.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter november 17-én kelt 80169/I C sz. rendeletével a helybeli posta- és távirtdahivatalnak leadta az építendő postapalotának tervrajzaira vonatkozó nyilvános pályázati hirdetményt a megfelelő iratokkal együtt. A pályázatban részt venni szándékozók a helybeli posta- és távirtdafőnöki irodában, a hivatalos órák alatt a kellő felvilágosítást megkaphatják.

— **Pályázat bírói állásra.** A szekszárdi kir. törvényszéknél nyugdíjazás folytán megüresedett bírói állásra pályázat van hirdetve.

— **Apáttá avatás.** Dr. Fent Ferenc jászti apát, szentszéki ülnök, szekszárd-belvárosi plébánost, Zichy Gyula gróf megyéspüspök Pécsen f. hó 28-án avatja fel apáttá.

— **Kántorválasztás.** A bátaszéki kántor, Tobel Ágoston október hóban Mohácsra választván meg, helyette f. hó 21-én választott a hitközség tanácsa újat Szende Ferenc személyében, még pedig egyhangulag. Szende Ferenc, ki már néhány hét óta helyettesítette az eltávozottat, szép játékkal és gyönyörű, férfias baritonjával annyira megnyerte a bátaszékieket, hogy ellene más szóba sem jöhetett.

— **Tisztelgések.** Dr. Fent Ferenc szekszárd-belvárosi plébánosnál, apáttá történt kinevezése alkalmával azok az intézmények és egyesületek, melyek közhasznú tevékenységeinek részesei,

testületileg tisztelegtek. Így a Ferenc-kórház tisztviselői dr. Tanárky Árpád igazgató főorvossal élükön, a r. k. tantestület, melynek nevében Várkonyi Sándor, a temetkezési egyesület, melynek nevében Csapó Jenő postatiszt, a r. k. iskolaszék és hitközségi tanács, melynek élén Kiss Károly kir. táblai bíró, világi elnök, a r. k. olvasókör, melynek nevében Szabó Géza hittanár, ügyvezető elnök üdvözölték dr. Fent Ferencet, aki szép beszédekben köszönte meg a megemlékezést.

— **Borkostoló estély.** A szekszárdi polgári olvasókör december hó 4-én, a kör helyiségében tartja szokásos borkostoló estélyét.

— **Nincs államsegély.** A szakcsi rk. ovoda céljaira és a várdombi rk. iskola tanszereire államsegély, fedezet hiányában nem engedélyeztetett.

— **Főuri esküvő.** Folyó hó 22-én tartotta esküvőjét Budapesten Harbuval-Chamaré Felix János gróf Karátsanyi Marny grófnővel. A fényes esküvőn vármegyénkbeli dr. Sztankovánszky Imre vett részt.

— **A szekszárdi villamosmű megvizsgálása.** A szekszárdi villamosműről szóló szabályrendelet jóváhagyása keretében a vármegye törvényhatósági bizottsága a villamosmű szakértői megvizsgálását rendelte el abból a célból, hogy a telep bir-e kellő mértékben a kiterjeszthetőségre feltevével és hogy jövedelmezősége biztosítottan vehető-e? A vizsgálatot Naszályi József szekesfehértvári kerületi iparfelügyelő és Fanta Károly segédiparfelügyelő, f. hó 23-án és 24-én tartották meg. A vizsgálaton a város részéről Szabó János igazgató-mérnök és Janusek Géza üzemvezető vettek részt.

— **Uj tanító.** A paksi statusquo izr. iskolához Gerő Simon okl. tanító alkalmaztatott ideiglenesen.

— **Áldozatkész község.** Dunaföldvár község képviselőtestülete Percel Mór 48-as honvédtábornok Bonyhádon felállítandó emléksobrára 50 koronát adományozott, Kelemen Izsó okleveles középiskolai tanár által fentartott magán polgári fiúiskola f. tanévi fentartási céljaira 3000 korona, Német Olga polgári leányiskolai igazgató által létesített nyilván. magánpolgári leányiskola a fentartásához szintén 3000 korona anyagi segínyt adott.

— **Esküvő.** Fábrián Gergely f. hó 27-én tartja esküvőjét Czay Mariskával Kisdorogon.

— **A dunaföldvári villanyvilágítás** rövid idő kérdése csak. A községi képviselőtestület a Ganz villamosság részvénytársasággal tárgyal, melynek ajánlata a beérkezett ajánlatok közül a legkedvezőbb. Alig is várják már a földváriak a világosságot, mert a petróleumlámpák sokszor vak-sötétségben hagyják az egész várost.

— **Házvétel.** Debulay Imre szekszárdi jó nevű lakatosmester 12600 koronáért megvette Grosz János bérkocsitulajdonosnak a muzeum mellett levő házat, ahova lakatosüzletét is áthelyezi.

— **Uj gyártelep.** A Müller Testvérek szekszárdi mechanikus cég a Szekszárd keselyűsi-ut mellett egy új ipartelepét szándékozik felállítani, mely varrógép- és kerékpáralkatrészek gyártására lesz hivatva. Az új ipartelep egyelőre 25 munkást fog foglalkoztatni. Nagyon kívánatos, hogy ez az új telep létesüljön, mert hazánkban ily ipartelepek nem nagy számmal vannak s a felmerülő szükségletet nemcsak Ausztria fedezi, hanem Németország is tetemes összeget visz ki az általa szállított fentnevezett cikkek ára fejében.

— **Házasság.** Draskóci és jordánföldi Ivánka Oszkár cs. és kir. kamarás, orsz. képviselőnek s nejének, lipótszentiváni Szent-Iványi Jankának leányát Illyt, f. hó 23-án vezette oltárhoz jobaházi Döry Hugó dombóvári nagybirtokos. A fényesen fel-díszített budapesti egyetemi templomban lefolyt esküvői szertartáson, melyet Fekete Ágoston tolnai prépost végzett, jelenvolt Budapest társaságának színe-java. A nászmenetet, melyet gróf Korniss Károly vezetett, mint botos násznap, ragyogó díszmagyar és szebbnél-szebb toalettek tették fényessé. Közvetlen a násznap után a menyasszon következett, akit dr. Döry Jenő és Ivánka Géza vőfélyek vezettek. Úszályhordozók báró Jeszenszky Tibor és Zerdahelyi Zsiga voltak. A vőlegény, Döry Hugó, Ivánka Margit és Döry Vera nyoszolyólányokkal vonult a templomba.

— **Hanzmann** Károly varsádi ev. lelkész f. hó 22-én tartotta esküvőjét Reichert Stefikével, id. Reichert Gyula kistormási lelkész, lapunk munkatársának leányával. A fényes esküvőre közel-

ről és a távolból sokan sereglettek össze és impozáns látványt nyújtott, mikor a 30 kocsiából álló nászmenet megindult. A templomban a bájos menyasszony 8 rózsaszínű selyemruhás koszorus leány és a vőfélyek sora között lépett be, akik nyomban követték az oltárig, amelynél id. Reichert Gyula, az örömapa várta az ifju párt. Ő áldotta meg őket és ő végezte az esketést megható és szép gondolatokban gazdag beszédet intézve a fiatal párhoz. A szertartás után Kölesdre indult a menet, ahol a nagyvendéglőben lukullusi lakoma várta a násznapot. Asztal felett lelkes felkösöntőket mondottak az ifju párra, az örömszülőkre és a nyoszolyólányokra: Müller Róbert felsőnáni lelkész, Horváth Sándor főesperes, paksi lelkész, id. Koritsánszky Dénes násznap, ifj. Reichert Gyula és Koritsánszky Ottó. Majd fel-vasára került a száznál több távirat és nem sokkal kevesebb üdvözlőlével, melyekben a rokonok és jó barátok küldötték szinte jó kívánataikat. És míg a boldog ifju pár a zakatoló vonaton a szerelem városa, a lagúnás Velenceze felé sietett, a fiatalság tánca perdülve reggel 6 óráig gyönyörködtette táncával és jó kedvével az idősebbeket.

— **Takács** József gyulai községi jegyző, mult szombaton tartotta esküvőjét Kaposszekesőn Páhok Mariskával, Páhok Béla kaposszekesői körjegyző leányával.

— **Vasuti előmunkálati engedélyek.** A kereskedelmi miniszter *Staubert* Antal dunaföldvári lakosnak a Fehér- és Tolnamegyei helyiérdekű vasutak Dunaföldvár állomásából kiágazólag *Németkér, Alsószentivány és Alap* községek érintésével a MÁV. Sárbogárd és Rétszilás közti vonalába Sárszentmiklós községnél való beágazással vezetendő rendes nyomtávu, gőzüzemű helyiérdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta; — *Krausz* Ignác és *Rónai* Béla igali lakosoknak pedig a tervezett Toponar—igali vasut folytatásaként *Szill, Lápafő, Várong, Szakcs* községeken át Ság—Nagykőnyei állomásig vezetendő helyiérdekű vasutra a megadott és lejárt előmunkálati engedélyt érvényét egy évre megújította.

— **A katonaság ártézi kutat kér.** Tolnán gyakori a tifuszos beteg, ami a rossz ivóvíznek tulajdonítható. Most is három polgár és három katona fekszik beteg. Ez a körülmény arra indította a katonaságot, hogy ártézi kut furatását kéri a vármegyétől, a kaszárnya tulajdonosától.

— **Vasár.** Bonyhádon a közelebbi országos állat- és kirakodóvásárt december hó 6-án és 7-én tartják meg.

— **Bezárt iskolák.** Az ozorai rk. iskola és községi ovoda járványos betegség miatt hatóságilag bezárattott.

— **A „Szekszárdi Vivó-Club“** f. hó 23-án dr. Szentkirályi Mihály elnöklésével választmányi ülést tartott. Kovács Ottó pénztári jelentése után elhatározták, hogy Kükemezey Árpád vivómester vezetése alatt a Club tagjai részt vesznek a december havi vivó-kurzuson. A Club tagjai 12 koronát tartoznak a Club pénztárába befizetni, a vivó tanfolyam díjazásáért. A választmány továbbá elhatározta, hogy f. hó 27-én este a Casino helyiségében „Vivó-vacsorát“ rendez. Uj tagokul felvétettek: Szántó István, Kulir Frigyes és dr. Ormos Ernő.

— **Tanítót keresnek!** Tanítót keresnek a zombai és a cikói rk. el. iskolához.

— **Tifusz.** Alsónyéken, Bátaszéken, Várdombon, Betekincs-pusztán, a Harchhoz tartozó Janyapusztán, Tolnán, Mőzsön és Szekszárdon szőrványos hasi hagymázos megbetegedések fordultak elő. Különös tekintettel arra, hogy a súlyos és veszedelmes betegség néhány esetben halálos kimenetelű volt, a hatóságok megtették a kellő óvintézkedéseket.

— **Veszedelmes utitárs.** Major József előszállási vendéglősnek és két sógorának Andorfi Ernőnek és Lintz Gyulának veszedelmes kalandja akadt a szekszárdi vasuton. Egy Légrádi Sándor nevű veszedelmes vasuti tolvaj, mint *vasuti felügyelő* külön fülkébe esalta s ott szivarral kínálta meg őket. Alig, hogy rágyújtottak, mindhárman elalmosodtak és csakhamar el is aludtak. A mikor fölébredtek, az idegen már nem volt a fülkében. Major József önkéntelenül is a pénze után nézett és rémülve tapasztalta, hogy a pénztárcájából 2500 korona eltűnt. Nyilvánvaló volt, hogy senki más nem lophatta el, mint az idegen. A vonat ekkor éppen megérkezett Cécére. Itt Major nyomban jelentést tett az állomásfőnöknek, ki táviratozott a sárbogárdi állomásfőnöknek és

az ottani csendőrségnek. A csendőrök már vár-
ták a vonatot s a személyleírás alapján sikerült
is nekik a tolvajt elfogni. Megmotosásakor a
keztyűjében meg is találták a 2500 koronát.
Kihallgatása alkalmával kitűnt, hogy az illető
csakugyan Légrádi Sándor, de nem vasuti fel-
ügyelő, hanem vasesztergályos és notárius vasuti
tolvaj, aki már többször volt büntetve.

— **Pénzügyi kinevezések.** A pénzügyminisz-
ter *Keplinger Géza* díjas számgyakornokot ha-
sonló minőségben a központi járási számvé-
nök mellé helyezte át, helyére pedig *Fejős Zoltán* díj-
talan számgyakornokot segélydíjas gyakornokká
nevezte ki. A bonyhádi járási számvé-
nök *Nagy Béla* nevezetett ki segélydíjas gyakornokká.

— **Lelkész meghívás** Göde Lajos budai ref.
káplánnak szekszárdi lelkészé váló meghívása,
illetve megválasztása hónap, a délelőtti isteni
tisztélet után lesz a ref. templomban. Kívánatos
a szavazó egyháztagok minél nagyobb számban
való megjelenése. A választást Dömök Péter
kérdeműlt esperes és Hagymássy Károly tanács-
bíró vezetik.

— **A paksi adóhivatal új tisztviselői.** A m.
kir. pénzügyminiszter a december 1-én felállí-
tandó paksi új királyi adóhivatalhoz a követke-
zőket nevezte ki: Adótárnokká: Schäfer Józsefet.
Ellenőrré: Hirman Emil. Adótisztviselő: Bárányos
Elemért és Korován Györgyöt. Hivatalszol-
gátvá: Kecskés Istvánt.

— **Halálozás.** Kelemen Károly szekszárdi
izr. tanítót és nejét súlyos csapás érte. Fiuk, Ke-
lemen Ernő, V-ik gimn. tanuló, életének derengő
hajnalán, 14 éves korában, f. hó 23-án jobblétre
szenderült. 25-én délután 3 órakor nagy részvét-
tel helyezték a helybeli izr. temetőben örök nyu-
galmra.

— **Fizetésektelenség.** Klein Gyula bony-
hádi kereskedő fizetésektelenséget jelentett, mire
a szekszárdi kir. törvényszék elrendelte ellene a
esődöt. Csődbiztos dr. Joób Imre kir. törvény-
széki bíró, tömeggondnok dr. Vámosi Ernő bony-
hádi ügyvéd.

— **Nagy Károly** szőlőnagybirtokos Kóly
(Bihar m.) annyi köszönő és elismerő levelet
kapott az utóbbi időben az ő világhírű *Delaware*
szőlőjét és borát illetőleg, hogy egész
bizonyos, miszerint szőlősgazdánk rövid időn
belül mindent el fognak követni, hogy a *Delaware*
szőlőkben ne hiányozzék. Oly sok előnye
van e kitűnő szőlőnek és bornak, hogy köte-
lességet vélünk teljesíteni, midőn t. olvasóink-
nak ajánljuk, hogy hozassák meg Nagy Gábor,
Kóly (Bihar m.) képes árjegyzékét, mely kül-
lönben is mindenkit érdekli, igen hasznos tar-
talmu könyv és ingyen küldi mindenkinek.

— **Percel Möricz szobra.** Az elmúlt héten
a Percel szoborra adakoztak: Vizsolyi Ákos Kö-
lesd 20 kor., Kereskedelmi és iparkamara Sopron
5.—, Körtvélyesi Zoltán gyűjtése 1.80.—, Szeged
sz. kir. város 50.—, Kovács Antal Szakály 1.—,
Gombkötő Antal tanfel. Lugos —.40, Ceglédi
ipartestület 9.—, Dr. Fürtényi Géza gyűjt. Pécs-
várad 31.60.—, Kunszentmiklósi takaréksz. 10.—,
Dr. Schall Kálmán Bonyhád 10.—, Lovassy Fe-
rencz Bátor 10.—, Dr. Rubinstein Mátyás gyűjt-
tőivén 9 kor., ehhez járultak: Miklós Aladár 1.—,
Dr. Rubinstein Mátyás 4.—, Tauszig Ignác 1.—,
Hirschteld Ármán 1.—, Réh Simonné 1.—, Özv.
Schiffer Jakabné 1 korona. Összesen: 157 kor.
80 fill. Hozzáadva a legutóbb gyűjtött össze-
get: 4121 kor. 77 fill., lesz az eddigi gyűjtés
4279 kor. 57 fillér.

— **Elfogott betörő.** Folyó hó 22-én, Szek-
szárdon a csendőrök egy embert fogtak el, aki
zsebórákat, láncokat és fülbevalókat kínált el-
adásra. A vizsgálat során kiderült, hogy az
ékszeres a Sváb József szabadkai ékszerésznél
elkövetett betörésből származnak s hogy a
letartóztatott egyén Bruck József, a betörés
egyik részese. Molnár Lajos rendőrkapitány a
betörőt átkísértette Szabadkára.

— **Halálos rugás.** Mult számunkban hirt
adtunk arról, hogy Simon János szekszárdi lakos
lova Preiner Ferenc 24 éves fiatal gazdát élet-
veszélyesen megrugta. Preiner a fejét ért rugás
következtében szombaton meghalt. Minthogy gon-
datlanság látszik fennforogni, a kir. törvényszék
vizsgálóbírája elrendelte a holttest boncolását. A
boncolást Mirth László h. vizsgálóbíró és Boda
Géza törvényszéki jegyző közbenjöttével dr. Han-
gel Ignác és dr. Kramolin Gyula törvényszéki
orvosok fogantatosították.

— **Tűz.** Bátaszéken f. hó 21-én délelőtt 11
órákor kigyult Verner János ottani gazda háza.
A ház tetőzete és a padláson levő nagymennyi-
ségű széna és egyéb takarmány a lángok mar-
taléka lett, a tűz tovább terjedését azonban a gyor-
san megjelent tűzoltóság meggátolta. A kár 2087 K.

— **Verekedés.** Dombi József, Dombi János
és Deli György szedresi lakosok, vasárnap este
többed magukkal boroztak Rikk József ottani la-
kosnál. Mikor éjjel haza mentek, összeszólalkoz-
tak s Delit Dombi János bottal megütötte, Dombi
József pedig lábán és karján súlyos szírt sebet
ejtett. A tetteseket a bíróságnál feljelentették.

Szolid, praktikus, nagyon kedves karácsonyi és újévi ajándékok! Nagy választék!

Karácsonyi és újévi ajándékok!

Fésű kazetták (készletek),
zsebbeliecesserek, mani-
kür kassetták s több eféle,
a megajándékozott részen
praktikus és nagy örömet
hozó

Francia, angol, német és
belföldi legelőkelőbb gyárt-
mányu PARFÜMÖK (illatsze-
rek), kazetták és egyes
üvegek szép, tetszetős do-
bozban és anélkül

Nagy választék!

„Garay Drogeria“ Szekszárdon

FOGORVOS

KOVÁCS J.

vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak
pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájp-
padlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek.
Fogtömés, foghúzás és fogtisztogatás a leg-
jobb mód szerint eszközöltetik.
Szegényeknek rendel: délelőtt 8—9 ig és
délután 1—2-ig.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Pályázat. A „Tolnavármegyei Általános
Tanítóegyesület“ saját tagjai számára a következő
pályátelt írja ki: „Miként szervezzük vagy ren-
dezzük az iskolai kirándulásokat?“ Jutalma 50
korona. Beadási határidő 1910. április 1. Az
idegen kézzel és jelligével ellátott pályamunkák
Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanítóegyesületi
elnökhez terjesztendőek be. Szekszárd, 1909. no-
vember 22. Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfel-
ügyelő, elnök.

Pályázat. A „Tihanyi-alap“ 20 koronás ju-
talmára pályázhatnak a „Tolnavármegyei Általános
Tanítóegyesület“ nek azon tagjai, kiknek
gyermekai a közép- és felsőbb iskolába járnak,
jó magaviseletüket és szorgalmukat iskolai bizo-
nyítvánnyal igazolni tudják. Kérvények Tihanyi
Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelőhöz külden-
dők, 1910. április 1-ig. Szekszárd, 1909. novem-
ber 22. Tihanyi Domokos kir. tanácsos, tanfel-
ügyelő, elnök.

Tanítóválasztások. Dékány András kaj-
daci ref. tanító Nyirmártonfalvára választott
meg tanítónak. — A bátaszéki községi iskolánál
ujjonnan szervezett 2 tanítónői állomásra Tóth
Ágota és Kiss Anna okl. tanítónők választottak

meg. A választáson Tihanyi Domokos kir. taná-
csos, tanfelügyelő elnökölt.

Alkalmazás. A m. kir. vallás- és közokta-
tástügyi miniszter a dunaföldvári községi ovodá-
hoz Reé Mária okl. óvónőt kisedővónóvé al-
kalmazta.

Iskolalátogatás. Tihanyi Domokos kir. ta-
nácsos, tanfelügyelő e héten megvizsgálta a bátai
rk., a bátai ref., a furkó-pusztai községi iskolát
és a bátai két állami ovodát.

Uj gazdasági ismétlő-iskola. Magyarkesziben
uj községi gazdasági ismétlő-iskola szerveztetett.

Iskolák fejlesztése. A bölcskei, dombóvári
és tolnai állami iskola fejlesztése ügyében a tár-
gyalások folynak.

Nincs államsegély. Györkönyben az ág. hitv.
ev. iskolaszék VI.-ik tanítói állomás szervezését ha-
tározta el. A tanító fizetésének kiegészítésére 900
K államsegélyt kért. Kérvénye azzal jött le,
hogy csak 1911. január 1-étől lesz államsegély.

Fizetés kiutalás. A szekszárdi államilag
segélyezett községi polgári leányiskolánál a torna-
tanítással megbízott Babics Angela részére 1909
szept. 1-étől 1910. június végéig havi 91 korona
díj utalványoztatott.

Kulturális előadások. A paksi állami pol-
gári fiúiskola tanári testülete e télen a nép szá-
mára kulturális előadásokat tart. Az elsőt Günsz
Gábor tanár az ősnépek babonáiról tartja. Vetítő-
gép beszerzését is elhatározta.

MULATSÁGOK.

— **A szekszárdi Molnár-féle könyvnyomda
részv.-társaság kabaret-estéje,** mint a jelekből
előre látható volt, igen jól sikerült minden tekintetben.
A műsor pont fél kilenc órakor vette
kezdetét; *Heller Mór* igazi tipikus fővárosi im-
presszário módjára jelezgette a sorrendben jövő
műsorszámokat az ő szokott humoros és ötletes
kiszólásaival, mellyel mindenkor megkacagattatta a
jelenvolt közönséget. A műsor első számát:
Augusztyni Gyula töltötte be. Szavalván *Petőfi*
„Világgyűlölet“-ét. Értelmes, érzéletes, jó szava-
lat volt. — Kedves kis jelenség volt *Bóday*
Ilonka „A monológ“ című magánjelenetben. Hűen
adta a „válogató kisasszonyt“, aki valamennyi
kérőjében hibát talált, miglen „majdnem vénlány“
lett. Elmondhatjuk róla, hogy láttuk máskor is,
de a mai estén felülmulta várakozásunkat ked-
ves elevevőségével, lebilincselő modorával. Meg-
állná a „bakfís“ szerepet a hivatásos színészek
között is. Majd *Ujváry Imre* „A tanut“ szavalta
Várady Antaltól. Előadása jó, értelmes; frappán-
san adta elő az anyját megvert fiút. — Ezután
lépett először a világot jelentő deszkára a Mol-
nár-nyomda r.-t. ez estén szereplő legkisebb mű-
kedvelője: *Haár Gizike* a „Bakfís“ monológ
szerepében. Hihetetlen elevevőséggel mozgott a
szinpadon, mintha csak ott termett volna; jó
szerepet választott magának, megenni való édes-
ség volt ügyes játékával; hűen adta a szüleit és
nagyamáját félrevezetni akaró „bakfís“-t; taps-
sal jutalmazta a hálás közönség. A szülők pedig,
kiknek öröme oly nagy volt benne, egy forró
csókkal honorálták a játékost. — *Risztils Tivadar*
„Szárnykürtszólója“ következett ezután; elsőnek
játsván a „Du bist so schön, um treu zu sein“
című gyönyörű melodiájú zeneszámot; az ujrá-
zásra azután a „La Paloma“-t játszotta, majd pe-
dig „Isten veled, szavadra válnunk kellett“ fül-
bemászó zenéjű darabokat. Erről csak jó zene-
értők mondhatnak „csak jó“ kritikát. — Ezután
„A falun“ című páros jelenet következett. Jól
alakította *Birnbaum Ilona* az őcsényi tájszólás-
sal, tipikus előadással a paraszt asszonyt, míg
Strott Bözsike az uri asszonyt. Kacagató volt.
— Végül *Brinke Ferenc* mondta el „Huszonöt
évi házasságának“ eleményeit az „Oh Klára,
Oh Klára?“ refrainjü magánjelenetét, mely any-
nyira megnevettette a közönséget, hogy könnye-
ket csalt a szemekbe. Szóval klappolt minden.
Volt kedv quantum satis, csak „jó“ bor stb.
hiányzott, ami annak tudható be, hogy rég nem
volt a nagyteremben multság s így „kizökken-
tek“ a jó kiszolgálásból. Jegy megváltások és
felülfizetések: *Ij. Leopold Lajos* 13 kor., *Gróf*
Apponyi Géza, *Bezerédj Pál*, *dr. Hangel Ignác*,
Molnár-féle r.-t., *Dr. Herczegh Gyula*, *Ivkovics*
György (Ujvidék), *Első magyar betűöntöde (Buda*
pest), *Goldzieher Géza (Bpest)*, *Lorilleux Ch.*
és Társa (Bpest), *Pusztai Zsigmond (Budapest)*
10—10 korona; *Bajó Pál*, *Schneider János*, *Molnár*
Mór, *Schäffer Sándor*, *Müller Testvérek (Bpest)*,

Gauzer Ádám, Waldmann Ferenc (Budapest), Scholcz Eduárd (Bécs) 5—5 kor., Bodnár István 4 korona, dr. Kramolin Gyula, Berger és Wirth (Bpest), öz. Diénes Zoltán 3—3 korona, Körrössy József 2-80 korona, Rácz Pál 2-40 korona, öz. Sass Istvánné, André István, Wágner Károly, Sarkadi Andor, Strasser J., Gergeta János, Heller Mór, Lajosfalvy István, N. N., Puksa Géza, Linhardt Ignác, Rácz József, Fischhof Sándor, Takács Izsó, Dömötör Sándor, Elkán Ármin 2—2 korona, Laskó Károly 1-80, Bondy Lipót 1-60, Frommer Ármin 1-20, ifj. Sugh József, Uzárszky Flórián, Georgi Károly, Fusz Ferenc, Konec Ferenc, Neumann Tivadar, Molnár Bernát, Augusztinyi Gyula 1—1 korona, Simon Sándor, Tóth Gyula, Kálmán János, Baka Lajos, Sándor István, Rátkay László, N. N., Lesnick Rezső, Koleszár Rezső, Mutschenbacher Ödön, Rosenfeld Henrik, Risztits Tivadar, Vajda Imre, Hurdukás Julián, Gelencsér József, Brinke Ferenc, Bányay Ferenc, Serényi Benő, Mágócsi Ernő 80—80 fillér, N. N., Grószbauer József, öz. Kohn Mórné, Müller Andor, Poszpis József, Schwenningerné 60—60 fillér, Joó Gyula 40 fillér, mely szives adományokért ez uton mond hálás köszönetet a vigalmi bizottság; nem mulasztván el egyben a Molnár-féle nyomda részv. társ. igazgatóságának a meghívók és a szükségelt nyomtatványok díjmentes szállításáért, valamint a nőegyletnek a függönyök átengedéseért a nyilvánosság előtt köszönetét nyilvánítani.

— **A nőegylet teaestélye.** Ágoston Istvánné és Tihanyi Domokosné, az Egyesült Szekszárd-Tolnamegyei Nőegylet fáradhatlan alelnökei lelkes utánjárásának szép eredménye volt a most szerdán lezajlott nőegyleti utolsó teaestély. A közönség most is teljesen megtöltötte a róm. kath. olvasókör tágas termeit s ami a mai estélyeken nagy ritkaság, mindvégig pompásan mulatott, úgy, hogy sokan csak reggel 5 óra tájban kerültek haza. Az estélynek érdekes műsora is volt. Mikula Dezsőné „Magyar ábránd“-okat adott elő pompásan, nemes egyszerűséggel. Pigniczky Ferenc „Dacla“ Concertjét játszotta hatással Waldmann Rózsika szép zongora kísérete mellett. Somogyi Gy. „Az ügyetlen ember“ monologot adta elő. Végül Mirth Lászlóné Mikula Dezsőné diszkrét zongora kísérete mellett magyar dalokat énekelt, szépséges hangjával óriási sikert aratva. A sikerült műsor után a bájos leánykák teát hoztak szét ügyes ujjtással, amennyiben az asztalok be voltak osztva, így mindenki korán jutott teához. Tea után tánc következett. Az estélyen résztvettek: Ágoston Istvánné, öz. Bán Zsigmondné, Biróy Béláné, Bodnár Istvánné, Babits Mihályné, Cservényi Lukácsné, dr. Csizmadia Gézáné, Elbert Izsóné, Holub Jánosné, Haypál Sándorné, Jakab Lászlóné, Kálmán Károlyné, dr. Kron Ferencné, Kaminszky Jánosné, öz. Korbonits Dezsőné, dr. Káldi Gyuláné, Klieber Györgyné, Kovács Dávidné, Keplinger Gézáné, Kamarás Béláné, öz. Kayos Balásné, öz. Laky Józsefné, Mikula Dezsőné, Mirth Lászlóné, dr. Mayer Gyuláné, Mikecz Endréné, Máthis Kálmáné, Matzon Kálmáné, Mirth Gyuláné, Oszoly Károlyné, Perlaky Józsefné, Rill Józsefné, Rácz Józsefné, Scholtz Gusztávné, Surányi Gyözőné, Stockinger Jánosné, öz. Sass Istvánné, Szabó Ferencné, Tihanyi Domokosné, Tomcsányi Lajosné, Takács Gáborné, öz. Treer Józsefné, Waldmann Dezsőné, Vilcek Sándorné, Wallacher Lajosné, Antal Mariska, Babits Angyalka, Bavagnolli Teréz, Cservényi Ilonka, Drevey Erzsike, Gaál Ilonka, Herczegh Mariska, Kayos Bözsike és Ilonka, Kálmán Riza, Klieber Gizella, Kamarás Józsa és Jolán, Müller Julia, Máthis Bözsike, Polgár Mártha, Rill Mariska, Stokinger Milike, Somogyi Paula, Szabó Juliska és Erzsike, Triebler Ilma, Takács Margit, Treer Ilonka, Waldmann Rózsika és Wigand Janka.

— **Műkedvelői előadások.** A szekszárdi rk. olvasókörben múlt vasárnap előadták a „Szent Dorothea“ című színművet és a „Rákóczi zászlója“ című melodramát. A nagyszámmal egybegyűlt közönség nagy tetszéssel fogadta a szereplők kitűnő játékát s lelkes tapssal hálálta meg a szerzett műelvezetést. Előadás után a kör szokásos Katalin napi táncmulatságát tartották meg. — **Tolnán** a kath. legényegylet tartott Antal István anyakönyvvezető és Lengyel Ferenc tanító rendezése mellett sikerült előadást, előadván Rátkay „Felhő Kláriját“. A darab kitűnően sikerült, a szereplők tudásuk javát adták, kellemes estét szerezve a nagy számmal megjelent közönségnek. Kitűnő alakítást nyújtottak a szerepekben: Schellenberger Ilona és Búske, Hideg János, Inhof József.

KÖZGAZDASÁG.

— **A gümőkór terjedése ellen.** A földművelésügyi miniszterium rendeletet bocsátott ki a gümőkórnak a tejtermékek útján való fertőzés csökkentése érdekében. E tejtermékek, melyek leginkább fertőzők, lehetnek a tejszernokokban állíthatnak elő és a fertőző anyag centrifuga iszap s tejsavó néven ismeretes. Különösen az előző bir nagy fertőző képességgel A fertőzés pedig közvetve történik, amennyiben ezen termék dísznők hizlalására lesz felhasználva és ennek husával hurcoltatnak szét a gümőkór csirái. Ennek megakadályozására elrendelte a miniszterium, hogy a centrifuga iszapot állatok etetésére használni nem szabad, hanem az elásandó. A tejsavó pedig csak forralás után adható el s használható az említett célra.

Ideális arc-kréme a zsirtalan

DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra

Az arcnak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Ejjeli használatra a zsirszerű

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arctisztatlanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárában Szekszárdon.

10357/1909 tkv. szám.

Árverési hirdetés.

A szekszárdi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár és csatlakozott szekszárdi árvatár és Abaffy Gyula ügyvéd végrehajtóknak Németh Ferencné Halm Teréz elleni kielégítési végrehajtási ügyében végrehajtható 450 korona 62 fillér és járulékaiból és csatlakozottaknak 674 korona 60 fillér illetve 1200 korona és járulékaiból álló követelésének kielégítésér: Abaffy Gyula ügyvéd utóajánlata következtében a szekszárdi kir. törvényszék területén fekvő és a szekszárdi 2022. számú betétben T. h. 3 sorsz. 4314, 4315/1, 4315/2 hrsz alatt végrehajtást szenvedő örököséi Németh János nős Orbán Julival, Horváth Ferencné Német Katalin és Simon Ferenc nős Varga Terézrel tulajdonánál felvett szőlő és szántók a Kis faluhelyen, melyeket 1730 korona szőlőfelújítási kölcsön terhel, 1190 korona együttes kikiáltási árban

501
1909. ügyszám.

Árverési hirdetés.

Ezennel közhírré teszem, hogy a Magyar Mezőgazdák szövetezte által, Bezerédj Andor ur Pusztajegenyési gazdaságának eladott, de át nem vett, két vagon finom buzakorpa folyó hó 30-án délután 2 órakor, a Hidja Pusztá-Apáti vasuti állomáson közbenjöttem mellett, nyilvános árverésen készpénzért el fog adatni. Az árverés feltételei irodámban megtudhatók.

Szekszárdon, 1909. november 24.

Dr. Káldi Gyula

kir. közjegyző.

1909. évi december hó 1. napján d. e. 10 órakor

a kir. törvényszék 8. sz. hivatalos helyiségében megtartandó árverésen eladani fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 119 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bíróságnál való elhelyezést igazoló elismervényt át-szolgáltatni és ha valaki a kikiáltási árt meghaladó ígéretet tett és többet ígérni senki sem akar, tartozik a bánatpénzt nyomban az általa ígért vételár 10%-ára kiegészíteni, mert ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverés az ő kizárásával nyomban folytatatni fog.

Szekszárd, a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál 1909. évi október hó 19-én.

Áldor Ödön kir. tvszéki bíró.

ÜZLETMEGNYITÁS

Van szerencsém Szekszárd és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy Szekszárdon, a Kaszinó-bazár épületében, a főgimnázium átellenében, a mai kornak tejesen megfelelő

nap- és esőernyőkészítő-üzletet

nyitottam, hol a legjutányosabb gyári áron mindeunemű nap- és esőernyő-ujdonságok kaphatók a legszolidabb kiszolgálás mellett. Mindennemű javítások és behuzatások mér-sékelt áron és pontos kivitelben eszközöltetnek. Üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

LANDAUER GÉZA

nap- és esőernyőkészítő

Szekszárd, Kaszinó-bazár-épület.

Kereskedők és Iparosok

újvőre szóló romok szép képekkel ellátott reklámnaptáraikat a legnagyobb választékban, jutányos áron szerezhetik be a

Molnár-féle nyomdai
r.-t.-nál Szekszárdon.

BATTLE AXE

valódi

angol rum
eredeti töltésű
üvegekben kapható:
GAUZER ÁDÁM
fűszer- és csemegekereskedő
Szekszárd
Kaszinóbazár épületében.

Hazánk

legjobb cipő-kenőcse
a Kürti, Píram és Cardinál,
a legfinomabb fénymáz.

Valódi orosz gummisarkok

13 kr.-tól feljebb.

Asbest és Morino
női és férfi betétek, mely a láb-
talpat megóvják minden bajtól.

KAPHATÓ

Molnár Bernát

bőrkereskedésében.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

NAGY VÁLASZTÉK.

LASKÓ KÁROLY

EPÜLET- és BUTOR-ASZTALOS
SZEKSZÁRD, SZÉCHENYI-U. 140.

Nagy választék saját készítményű
modern kivitelű butorokban. Készít
saját, valamint más rajz szerint tel-
jes lakáskerendezéseket a legeggy-
szerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.
Kívánatra tervekkel és költségvetés-
sel szívesen szolgál. Készít továbbá
épületmunkákat.

LEGDIVATOSABB KIVITEL.

415. sz. 1909. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszék 1909. évi 119584. számú végzése következtében dr. Szirmai N. Manó budapesti ügyvéd által képviselt Káldor Albert javára 322 korona 80 fillér s jár. erejéig 1909. évi november hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 850 darab complet szódavizes

üveg, egy Werner-féle állóhengerű víz-gép, szénsavas tartályok, butorok, kerékpár, 16 és kocsni nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tamási kir. járásbíró 1909. évi V. II. 348/3. számú végzése folytán 322 K 80 fillér tőkekövetés, ennek 1909. évi április hó 3. napjától járó 60% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 99 korona 39 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedettek takasán, Dombóvár, Erzsébet-utca 385. szám alatt leendő Imegtartására

1909. évi december hó 2-ik napjának d. e. 9 órája

határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tamási, 1909. évi nov. hó 18. napján.

Soós, kir. bir. végrehajtó.

**Elsőrendű minőségű
fajtiszta, sima, piros
szlankamenka**

SZŐLŐVESSZŐ
peronoszporamentes
kapható őszi szállításra.

Simontornyai járás főszolgabirájától.

5639/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Tolnavármegye simontornyai járásához tartozó Sárszentlőrincz községben ujonan rendszeresített

adóügyi jegyzői állásra

pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. törvénycikk 6. §., illetve az 1900. évi XX. törvénycikk 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi működésüket és nagykorúságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi december hó 5-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező vagy hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalma 1600 korona évi készpénzfizetés és a munkakörébe osztott magánmunkálatok után szabályrendeletileg szedhető irásdíjak.

A választást folyó évi december hó 11-én d. e. 10 órakor Sárszentlőrinczen, a község házában fogom megejteni.

Gyöng, 1909. évi november hó 19-én.

Br. Jeszenszky György
főszolgabíró.

Tolnavármegye dombóvári járásának főszolgabirájától.

5039/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Döbrököz községben lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek s felkérem a pályázni óhajtókat, hogy az 1908 : XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előirt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. évi december hó 4-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a határidő után beérkező pályázatot figyelembe venni nem fogom.

A községi orvos javadalmazása az 1908 : XXXVIII. t.-c. 10. §-ában megállapított 1600 korona kezdő fizetés.

A lakás és látogatásdíj kérdése jogerős határozattal rendezve még nincs.

A község 700 korona lakásbér fizetésére vagy megfelelő természetbeni lakás szolgáltatására lett kötelezve. — A véghatározat azonban még nem jogerős.

A választás határnapját később fogom megállapítani és közölni.

Dombóvár, 1909 november 22.

Sörös József
tb. főszolgabíró.

A Nagy Gábor-féle

DELAWARE szőlőfaj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele, aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítmányhoz utasítás mellékeltek ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként iltesse el, kezelése pedig: metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filokszera és bimbója, vesszője télben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektoliter terem s egy bimbójából 3-4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetéveszteni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bort ad, mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyit ér el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért.

A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fényképfelvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

küldöm mindeakinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőültetvényokról, legasültetéséről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÓLY
posta-, távirtda- és távbeszélőállomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

ROPS

biztonsági gyorsfűző.
Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikketek árúzó üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/71.

Helybeli elárúsító: 3-50

Fritz L. Gyula Szekszárd.**Szőlőoltvány!**

Régi szőlők hiányainak pótlására 2 éves gyökerű száza	20 K
Gyökeres fásoltvány ezre	180 »
» » szépséghibával	90 »
» » zöldoltvány	160 »
Sima	90 »
Gyökeres riparia portalis vastag	32 »
» » 2 éves	40 »
Sima riparia portalis	18 »
» » vékony	8 »
Gyökeres hazai némes vessző	30 »
Sima	10 »

40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogy ha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s a pénzt visszaadom.
Árjegyzék ingyen. Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása.

Borarak:

Gyöngyösi siller Hl.	32 K
Visontai	36 »
Gyöngyösi fehér asztali	34 »
» » pecsenye	38 »
Visontai Rizling	44 »
» » Moskotály	70 »
» » vörös bikavér	70 »

Székely I. JózsefGyöngyös,
Szent Urbán templom.7-14 krajcáros
játékárak

Telefon 60.

Baba-javítások
elfogadtatnak**KARÁCSONYI ÉS UJÉVI**

ujdonságok óriási választékban

Ajándék és disztárgyak, harisnyák, nyakkendők,
játékárak, férfi-, női- és ingek, gallérok, kézi-
gyermekcipők munkák és illatszerek
legolesóbban beszerezhetők:

FEKETE HUGÓNÁL

SZEKSZÁRD, KASZINÓ-BAZÁR

7-14 krajcáros
játékárak

Telefon 60.

Baba-javítások
elfogadtatnak

Fischl Lajos butor- és épületasztalos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart, a legújabb és legmodernebb butorokból, szalonébélő- és irodaberendezésekből, részletűzetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Aranyeres bántalmaknál
orvosilag ajánlott

closet papir

(glicerín-crème toilette)

kapható a Molnár-féle nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

Ujdonság! Diványpárnák fényképpel.

NE TÖRJE A FEJÉT
alkalmi ajándék

miatt, mert a legszebb meglepetés egy jól sikerült

fénykép

mely az egész megyében csakis

Kiss Jenő

„Kossuth“ műtermében

Szekszárd, Széchenyi-utca 651

A legszebb kivitelben készülnek:

Medaillonok, nagyítások, olaj- és aquarellfestmények.

Sikerért kezeskedem.

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabirájától.

5630/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Tolnavármegye völgysegi járásához tartozó **zombai** egészségügyi körben a **körorvosi állás** elhalálózás folytán megüresedvén, annak betöltésére ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazon orvostudorokat, kik ezen az alábbiak szerint javadalmazott állást elnyerni óhajtják, orvostudori oklevelüket, valamint eddigi működésüket és előéletüket igazoló okmányokat hozzám **folyó évi december hó 10-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező, vagy szabálytalanul felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalma: Az 1909. évi XXXVIII. törvénycikk értelmében az államtól fizetendő 1600 korona fizetés, szabályszerű korpótlék.

Természetbeni lakás, előírás szerint építendő lakóházban; addig is mig ilyen épül, törvényhatóságilag megállapított lakbér.

Fuvar, fuvardíj, távolsági, látogatási, rendelési és műteti díjak szedése a vármegyei szabályrendelet értelmében.

Zomba községben a halottkémi teendők ellátásáért esetenként 40 fillér.

Bonyhád, 1909. évi november hó 15-én.

Szentivány Miklós

főszolgabíró.